2026

Pedagogisch beleidsplan BSO

KINDEROPVANG & PEUTEROPVANG

Andju Jamal

Kokie B. V.

08-08-2026

Voorwoord en verantwoording

Kinderopvang Kokie wil kwalitatief goede kinderopvang bieden. Wij stellen eisen aan dit beleidsplan en de uitvoering daarvan op de werkvloer. Daarnaast zijn wij ook gericht op verbetering van de pedagogische kwaliteit, door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen. Het pedagogisch beleidsplan is geen starre methode, maar zal altijd in beweging blijven. Opvoedkundige inzichten veranderen, maar ook de samenstelling van het team of de wensen van ouders kunnen aanpassingen van het pedagogisch beleid tot gevolg hebben.
Kinderopvang Kokie biedt opvang aan kinderen van 6 weken tot 13 jaar en is voor iedereen toegankelijk. Kinderen met een handicap worden gewoon toegelaten, mits deze handicap zodanig is dat het kind mee kan functioneren in de groep. Dit pedagogisch beleidsplan is geschreven voor de doelgroep "kinderen van 4-13 jaar" en geeft ouders inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat Kinderopvang Kokie biedt aan kinderen van 4-13 jaar, opdat zij hun kind(eren) in tevredenheid achter kunnen laten.
Het pedagogisch beleidsplan geeft onze pedagogisch medewerkers richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep. Het een middel om de dagelijkse gang van zaken te toetsen en waar nodig bij te stellen om te komen tot een optimale kwaliteit van kinderopvang. En dit alles moet natuurlijk ook leiden tot een plek waar kinderen graag willen verblijven.
Binnen de teamvergaderingen proberen wij ook de onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan te bespreken. Deze onderwerpen hangen samen met 1 van de 4 pedagogische competenties die beschreven worden in dit pedagogisch beleidsplan:

- *persoonlijke competentie*
- *sociale competentie*
- *emotionele veiligheid*
- *normen, waarden en cultuur*

Dit pedagogisch beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Kokie. Bij veranderingen of aanpassingen wordt de gewijzigde versie aan alle personeelsleden gemaild en kunnen zij hierover hun mening geven. Het pedagogisch beleidsplan is tevens ook via onze website www.kokie.nl te downloaden.
Tot slot nog 4 kanttekeningen:

- *ouders: lees ouder(s)/verzorger(s)*
- *hij: lees hij/zij*
- *pedagogisch medewerker: lees pedagogisch medewerker/medewerkster*
- *BSO: lees Buitenschoolse Opvang, Voorschoolse opvang, Naschoolse opvang of Vakantieopvang.*

Inhoudsopgave

1 Visie en pedagogisch uitgangspunten……..4
2 Basisvoorwaarden……..6
2.1 De locatie……..6
2.1.1 Algemeen……..6
2.1.2 De ruimte……..6
2.2 De groepsindeling en groepsgrootte……..7
2.2.1 Locatie BSO Kokie……..7
2.3 Medewerkers Kinderopvang Kokie……..7
2.3.1 Pedagogisch medewerkers……..7
2.3.2 Stagiaires……..7
2.3.3 Vrijwilligers……..8
2.4 Mentoren……..8
2.5 Verklaring Omtrent Gedrag……..8
2.6 Ondersteuning beroepskrachten door andere volwassenen……..9
2.7 Leidster-kind ratio……..9
2.8 Het vierogen principe en de achterwacht……..10
2.9 Oudercommissie……..10
2.10 Vervoer tussen school en de BSO……..10
2.11 Hygiëne en veiligheid……..10
2.12 Het wenbeleid……..11
2.12.1 Nieuwe kinderen op de BSO……..11
2.12.2 Kinderen die doorstromen vanuit het KDV……..11
2.13 Regelmaat ……..11
2.14 Openingstijden en dagdelen binnen de BSO……..11
3. Vrije tijd, spelen en activiteiten……..13
3.1 Vrije tijd……..13
3.2 Spelen……..13
3.3 Activiteiten……..14
3.4 Kinderinspraak……..16
4. De ontwikkeling van kinderen van 4 tot 13 jaar……..17
4.1 Algemeen……..17
4.2 Lichamelijke ontwikkeling……..17
4.3 Emotionele ontwikkeling……..18
4.4 Sociale ontwikkeling ……..18
4.5 Cognitieve ontwikkeling……..19
4.6 Taalontwikkeling……..19
4.7 Overige aspecten m.b.t. de ontwikkeling……..19
4.8 Het volgen van de ontwikkeling……..20
5. Normen en waarden, omgaan met gedrag……..21
5.1 Normen en waarden……..21
5.2 Omgaan met gedrag……..21
6. Rechten van de ouders……..22
6.1 Respect en privacy ……..22
6.2 Rechten ouders ……..22
7. Oudercommissie……..23
8. Klachten……..24
8.1 Klacht indienen ……..24
8.2 De Geschillencommissie ……..27
9. Veiligheid en gezondheid ……..28
8.1 Brandactieplan en ontruimingsplan……..28
8.2 Bedrijfshulpverlening ……..28
8.3 EHBO……..28
8.4 Veiligheid en gezondheid……..28
8.5 Meldcode Kindermishandeling ……..28
10. Tot slot ……..29
Bijlage 1: Dagritme van de BSO……..30
Bijlage 2: Procedure rond "opvallend gedrag"……..31
Bijlage 3: Actualiseren Pedagogisch Beleidsplan……..34

1. Visie en pedagogische uitgangspunten

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:
Ontwikkeling betekent letterlijk vooruitgang/groei. Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat doet op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en op basis van aanleg en temperament.
Een kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden:

- *Lichamelijke/motorische ontwikkeling*
- *Geestelijke/verstandelijke ontwikkeling*
- *Sociale ontwikkeling*
- *Emotionele ontwikkeling*
- *Taalontwikkeling*

De ontwikkeling van het kind wordt door vele factoren beïnvloed: door aanleg, persoonlijke geschiedenis, directe omgeving, maatschappelijke verbanden en de grote maatschappij. De BSO is een van de maatschappelijke verbanden en wij zijn dan ook van mening dat wij een bijdrage kunnen leveren aan de algehele ontwikkeling (dus op de verschillende ontwikkelingsgebieden) van het kind, daar wij ook medeopvoeders zijn.
Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

Onze visie op opvoeden:
Opvoeden is een doelbewuste activiteit van de opvoeder om een onvolwassene te helpen volwassen te worden.
De rol van de volwassenen is erop gericht om het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren, zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan. De ondersteuning die een kind nodig heeft veranderd naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen.
Wij vinden het hierbij belangrijk:

- *dat wij de kinderen de ruimte geven voor hun ontdekkingsdrang.*
- *dat wij inspelen op hun steeds groter wordende behoefte aan informatie.*
- *dat wij de inhoud van de ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.*

De pedagogisch medewerkers van de BSO zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin elk kind van de groep gerespecteerd wordt.
Onze visie op buitenschoolse opvang:
De BSO is een verantwoorde en plezierige aanvulling op de opvoeding van thuis. Dit wordt bereikt door:

- *het contact met andere kinderen;*
- *het activiteitenaanbod;*
- *de ruimten van de BSO: veilig en uitdagend;*
- *het contact met meerdere, vaste en deskundige volwassenen.*

De BSO neemt de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen.

Pedagogisch medewerkers kunnen kinderen op diverse manieren ondersteuning bieden bij hun ontwikkeling:

- ***Emotioneel ondersteunen:** Laten merken dat je betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijv. te troosten, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door het contact met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.*
- ***Respect voor autonomie:** Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen, en hier positief op ingaan. De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zoveel mogelijk gelegenheid te geven om zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt.*
- ***Structuur bieden en grenzen stellen:** Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen ruimte geven om zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels worden samen met de kinderen vastgesteld. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken.*
- ***Informatie en uitleg geven:** Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen.*

Ons pedagogisch doel:
Wij willen kinderen opvoeden, begeleiden en een klimaat voor hen scheppen, waarin zij verder geholpen worden met hun ontwikkeling tot evenwichtige en zelfstandige mensen, waarin ze kunnen leren om respect te ontwikkelen voor zichzelf en anderen, op te komen voor zichzelf, zelfstandig te zijn en sociaal vaardig. Wij streven er naar een sfeer te creëren waarin de kinderen zich veilig en prettig voelen, leren vertrouwen te hebben in eigen kunnen.

Onze pedagogische uitgangspunten:

- *De BSO is een voorziening waar kinderen een deel van hun tijd doorbrengen. Het gaat om de tijd die ze vrij zijn van school, vrije tijd dus.*
- *De BSO biedt kinderen een pedagogisch verantwoord en veilig onderkomen in een huiselijke sfeer. Kinderen staan centraal. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid (basis voor zelfvertrouwen) en uitdaging (basis voor zelfstandigheid).*
- *Binnen de BSO heeft ieder kind recht op individuele aandacht en zorg, waarbij het belang van de groep als geheel in het oog gehouden wordt. Het individu mag niet lijden onder de groep, zoals de groep niet mag lijden onder het individu.*
- *De kinderen hebben binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de BSO een grote keuzevrijheid in spel- en contactsituaties en dat er voldoende ruimte is om buiten te spelen.*
- *Elk kind is een uniek individu en moet als zodanig geaccepteerd, gewaardeerd en gerespecteerd worden, want zo kunnen zij zich ontwikkelen in hun eigen tempo.*

- *Wij nemen niet de opvoeding van het kind over van de ouders, maar beschouwen onszelf wel als medeopvoeders.*
- *Het is belangrijk dat ouders ervan overtuigd zijn dat de BSO een goede plaats is voor hun kind.*
- *Binnen de BSO kunnen kinderen van elkaar leren, ontwikkelen ze een saamhorigheidsgevoel en leren rekening te houden met elkaar.*

2. Basisvoorwaarden

Om de genoemde doelstellingen te verwezenlijken is het noodzakelijk dat aan een aantal basisvoorwaarden wordt voldaan. Dit zijn allemaal aspecten die te maken hebben met de fysieke en geestelijke veiligheid van het kind.
***Fysieke veiligheid** houdt in dat de inrichting van het gebouw en de speel- en leermaterialen veilig zijn en dat er maatregelen getroffen zijn voor hygiëne en veiligheid. (zie hiervoor ook hoofdstuk 2.11). Wij zijn ons ervan bewust dat de zorg voor fysieke veiligheid soms de drang naar zelfstandigheid en vrijheid in de weg staat.*
***Geestelijke veiligheid** houdt in dat het kind zich veilig voelt in de groep, bij de pedagogisch medewerkers en in de dagelijkse gang van zaken.*

2.1 De locatie

Kinderopvang Kokie heeft de beschikking over een BSO-locatie:
Locatie "BSO" aan de Veluweplein 1, te Den Haag

2.1.1 Algemeen

De ruimte moet veiligheid en rust garanderen, ze moet gezellig, vertrouwd en uitnodigend zijn. Ze heeft als doel de zelfstandigheid van de kinderen te vergroten, bewegingsvrijheid en uitdaging te bieden, maar ook de mogelijkheid te geven om zich terug te trekken.

Deze doelstellingen worden gerealiseerd door:

- *zorg te dragen voor een sfeervolle, kindvriendelijke inrichting en aankleding.*
- *het inventaris af te stemmen op de behoeften van kinderen van 4-13 jaar.*
- *overzichtelijke schone ruimtes te creëren, zodat pedagogisch medewerkers goed overzicht kunnen houden op de kinderen, zonder dat kinderen zich gecontroleerd voelen.*
- *binnen de beschikbare ruimtes verschillende hoeken te creëren.*

2.1.2 De ruimte

Locatie bestaat uit begane grond dat ligt aan de achterkant van het gebouw aansluitend aan het schoolgebouw. Er is een stamgroep van maximaal 15 kinderen van 4 tot 13 jaar. De groep bevindt zich in apart lokaal en sluit aan op de centrale ruimte die ook in gebruik genomen wordt voor BSO- activiteiten. De groep is zodanig ingericht dat kinderen zich veilig, vertrouwd en op hun eigen ontwikkelingsniveau kunnen ontwikkelen. Daarnaast zijn twee stamgroepen van KDV gevestigd, een kantoor en slaapruimten voor de kinderen.

2.2 De groepsindeling en groepsgrootte

2.2.1 Locatie BSO Kokie

Naam BSO: Kokie Koraal

- *Maximale groepsgrootte: **15 kinderen***
- *Vaste stamgroep met vaste pedagogisch medewerkers.*
- *De groepsruimte is ingericht met verschillende speelhoeken, afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen*

De kinderen van de BSO verlaten hun basisgroep op de volgende momenten:

- *De kinderen verlaten hun basisgroep als zij naar buiten gaan. Dit kan zijn wanneer zij gaan spelen op de buitenspeelplaats, in de speeltuin of met een uitstapje meegaan buiten de deur.*

2.3 Medewerkers Kinderopvang Kokie

2.3.1 Pedagogisch medewerkers

Op de BSO van Kinderopvang Kokie werken allemaal pedagogisch medewerkers in (vast of tijdelijk) dienstverband. Zij beschikken over één van de in de CAO Kinderopvang genoemde opleidingseisen.
Ziekte en afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerkers wordt zoveel mogelijk opgevuld door vaste invalkrachten, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met “bekende” gezichten voor de kinderen. Wij proberen voor de kinderen en hun ouders zoveel mogelijk vaste en vertrouwde gezichten op de groep te hebben.

2.3.2 Stagiaires

Binnen de BSO-locatie van Kinderopvang Kokie is het ook mogelijk om een of meerdere stagiaires te plaatsen.
Werkzaamheden van stagiaires:

- *Stagiaires kunnen werkzaamheden uitvoeren op verschillende gebieden:*
- *Begeleiden van kinderen: Overdragen van waarden en normen/ observeren van kinderen/ stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden/ zorg dragen voor een goede communicatie en sfeer in de groep/ stimuleren van behulpzaamheid van de kinderen voor elkaar/ stimuleren tot samenspel.*
- *Lichamelijke verzorging: Aanleren van kinderen om zichzelf lichamelijk te verzorgen, bijv. handen wassen na het plassen of buiten spelen.*
- *Veiligheid en hygiëne: Hygiënisch handelen/ verlenen van eerste hulp (bijvoorbeeld een pleister plakken)/ scheppen van regelmaat en orde/ oog hebben voor de lichamelijke veiligheid van de kinderen/ bieden van emotionele veiligheid/ hanteren van regels in de groep.*

- *Voedingstaken: Helpen bij eten en drinken/ verzorgen van de maaltijd/ rekening houden met de kwaliteit van de voedingsmiddelen.*
- *Activiteiten: Scheppen van voorwaarden van activiteiten/ motiveren tot deelname aan activiteiten/ begeleiden van de kinderen bij de activiteiten/ organiseren van activiteiten/ bij activiteiten inspelen op belangstelling/stemmingen van de kinderen/ afwisselend activiteitenprogramma aanbieden (kinderen moeten vaak uitgedaagd worden).*
- *Communicatie met ouders: Breng- en haalgesprekken houden (wordt gedurende de stage opgebouwd)/ persoonlijk voorstellen aan de ouders (netjes een hand geven)/ onderhouden van een goed contact met de ouders/ opnemen van de telefoon (wordt gedurende de stage opgebouwd).*
- *Taken t.a.v. de leefruimte: Gezellig maken van de leefruimte/ netjes houden van de leefruimte/ signaleren van gebrek of achterstallig onderhoud/ toezien op een veilig gebruik van de leefruimte.*
- *Huishoudelijke taken: Afwassen/ dweilen/ stofzuigen/ toiletten schoonmaken/ schoonmaken van de leefruimte/ schoonmaken van speelmateriaal/ ramen lappen.*

Begeleiding van stagiaires:
De begeleiding van de stagiaire wordt uitgevoerd door een van de pedagogisch medewerkers van de groep, de praktijkbegeleider. Zij introduceert de stagiaire in de groep, in het team en in de organisatie en begeleidt (samen met de andere pedagogisch medewerkers van de groep) de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden. Minimaal 1 x per week hebben stagiaire en praktijkbegeleider een begeleidingsgesprek, waarin o.a. functioneren van de stagiaire en de verschillende werkzaamheden aan bod komen. De praktijkbegeleider zorgt voor een goede overdracht tussen haar en de overige collega pedagogisch medewerkers, zodat zij ook weten wat de stagiaire wel en wat ze niet mag en met welke opdrachten ze bezig is.

2.3.3 Vrijwilligers
Indien de ruimte en mogelijkheid daartoe is kunnen we beperkt aantal vrijwilligers inzetten.

2.4 Mentoren
Ieder kind heeft een eigen mentor. De mentor is werkzaam op de groep van het betreffende kind. De mentor volgt de ontwikkeling (zie ook hoofdstuk 4.8) van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, wanneer een ouder ergens meezit of zich zorgen maakt over zijn/ haar kind. De mentor is een van de vaste gezichten van het kind, maar naast de mentor heeft het kind natuurlijk ook andere pedagogisch medewerkers om zich heen. Dat betekent dan ook dat ouders ook contact hebben met de andere pedagogisch medewerkers van de groep. De mentor hoeft niet altijd aanwezig te zijn.
Er hangt een overzicht met de verdeling van kinderen en mentoren in de groepen. Tevens is voor ouders in Bitcare te zien aan welke mentor hun kind gekoppeld is.

2.5 Verklaring Omtrent Gedrag
Alle medewerkers van Kinderopvang Kokie moeten voor aanvang van de dienstbetrekking een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben. De VOG toont aan dat een medewerker geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor hij niet met

kinderen mag werken. Met deze VOG dient iedere nieuwe medewerker (ook stagiaires en vrijwilligers) zich in te schrijven in het Personenregister Kinderopvang. Daarop zal deze persoon gekoppeld worden aan Kinderopvang Kokie en kunnen de werkzaamheden aanvangen.

2.6 Ondersteuning beroepskrachten door andere volwassenen

De pedagogisch medewerkers kunnen op verschillende manieren ondersteund worden door andere volwassenen:

De leidinggevenden kunnen inspringen op de groep wanneer dit nodig is.

- *Medewerkers kunnen de hulp inroepen van de leidinggevenden wanneer zij twijfels hebben over de ontwikkeling van een kind of zich zorgen maken over een kind. Zij kan de beroepskrachten ondersteunen door kinderen te observeren, handelingsplannen te schrijven (of daarmee te helpen) en samen met de pedagogisch medewerkers in gesprek te gaan over een kind waar bijzonderheden bij geconstateerd zijn.*
- *Ondersteuning kan ook verzorgd worden door stagiaires. Dit is dan met name ondersteuning in de vorm van hulp bij de dagelijkse bezigheden, activiteiten en schoonmaakwerkzaamheden.*
- *Ondersteuning in de vorm van schoonmaak gebeurt op de BSO-locatie door een schoonmaakster. Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op een groep staat en extra ondersteuning nodig heeft, dan dient zij de leidinggevende hiervan op de hoogte te stellen. Dan kan na overleg eventueel een tweede pedagogisch medewerker ingeschakeld worden.*
- *Kinderopvang Kokie heeft een pedagogisch coach in dienst die de medewerkers individueel of groepsgewijs coacht in hun pedagogisch handelen op de groep. De pedagogisch coach neemt hierin initiatief, maar kan ook op initiatief van de medewerker opgeroepen worden om hulp te bieden wanneer de medewerker problemen ervaart met of vragen heeft over pedagogisch handelen.*

2.7 Leidster-kind ratio

Bij de samenstelling van de groep en de leidster-kind-ratio houdt Kinderopvang Kokie zich aan de rekentool die opgesteld is door het Ministerie van SZW. De rekentool (www.1ratio.nl) wordt gebruikt bij het roosters maken voor het bepalen van het aantal pedagogisch medewerkers op de groep.

Op de BSO mogen er voor- en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Tevens geldt inzet

van minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers. In de praktijk komt dit bij Kinderopvang Kokie neer dat wij mogelijk afwijken van de BKR tussen 17.30 en 18.00 uur. Op de woensdagen tussen 12.00 en 17.30 uur en de overige dagen tussen 15.00 en 17.30 uur wijken wij zeker niet af van de BKR.
Op vrije (studie)dagen en in de vakanties is dezelfde drie-uursregeling van toepassing als op het KDV, op voorwaarde dat minimaal 10 uur aaneengesloten opvang geboden wordt. Per dag wordt dan niet meer dan 3 uur afgeweken van de BKR.
Indien er de gehele dag maar 1 pedagogisch medewerker nodig is, dan wordt deze dienst in tweeën gedeeld. Er is dan een dienst van 07.30-13.15 uur en een dienst van 13.00-18.30 uur. Er wordt op deze dagen geen pauze gehouden, waardoor er de gehele dag niet afgeweken wordt van de BKR.
Indien er meerdere pedagogisch medewerkers nodig zijn dan is het als volgt geregeld:

- *Wij wijken mogelijk af van de BKR op de volgende momenten: Tussen 08.30 en 09.30 uur Tussen 13.00 en 14.00 uur Tussen 17.00 en 18.00 uur*

- *Wij wijken zeker niet af van de BKR op de volgende momenten*: *Tussen 07.30 en 08.30 uur, tussen 09.30 en 13.00 uur, tussen 14.00 en 17.00 uur en tussen 18.00 en 18.30 uur*

2.8 Het vierogen-principe en de achterwacht

Het vierogen-principe is niet verplicht op de BSO, wanneer het op de BSO-locatie zou voor komen dat er maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig is in het gebouw, is het zo geregeld dat ofwel op kantoor de leidinggevende aanwezig is, ofwel dat er een "achterwacht" opgeroepen kan worden in geval van een calamiteit die binnen 15 minuten ter plekke kan zijn. Er hangt een lijst met de telefoonnummers van deze achterwachten op een centrale plaats in het kantoor.

2.9 Oudercommissie

De oudercommissie van Kinderopvang Kokie heeft adviesrecht bij elk voorgenomen besluit over kwaliteitsbeleid, voeding, opvoeding, veiligheid, gezondheid, hygiëne, spel- en ontwikkelingsactiviteiten, klachtenregeling, klachtencommissie en prijswijzigingen in de kinderopvang. In de praktijk kan een spanningsveld ontstaan tussen de belangen van de ouders en de verantwoordelijkheid van Kinderopvang Kokie voor een goede bedrijfsvoering. In dergelijke situaties moet een beroep gedaan kunnen worden op een onafhankelijke commissie die hierin adviseert. Ouders kunnen zich dan richten tot de Geschillencommissie Kinderopvang (zie hiervoor ook onze website).
De oudercommissie is regelmatig op zoek naar nieuwe ouders. Kinderopvang Kokie neemt hierin een actieve rol aan (via website en nieuwsbrieven).

2.10 Vervoer tussen school en de BSO

Ouders die hun kind aan ons toevertrouwen, moeten het vertrouwen hebben dat het schoolvervoer op een goede, verantwoorde manier zal plaatsvinden.

De kinderen worden opgehaald door een van de pedagogisch medewerkers. Indien kinderen op eigen gelegenheid naar de BSO komen geven ouders hier in het afsprakenformulier toestemming voor.

2.11 Hygiëne en veiligheid

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, is een veilige en schone ruimte voor elk kind van groot belang. We onderscheiden veiligheid en hygiëne ten opzichte van de kinderen, de pedagogisch medewerkers, het pand en de inventaris.
Naar aanleiding van de invoering van de wet IKK is er een beleid "Veiligheid & Gezondheid" geschreven.
In dit beleid staat onder andere beschreven hoe wij omgaan met:

- *grote risico's en eventuele getroffen maatregelen*
- *het leren omgaan met kleine risico's*
- *de achterwachtregeling*
- *het vier-ogenprincipe*
- *KinderEHBO en BHV*

2.12 Het wenbeleid

Om een basis te leggen voor een vertrouwensrelatie tussen kinderen, ouders en de betreffende groep van Kinderopvang Kokie hebben we een "wenperiode" ingesteld. Wennen binnen Kinderopvang Kokie is een samenspel tussen kind, pedagogisch medewerkers en ouders. Voor het ene kind is een langere wenperiode nodig dan voor het andere kind. Ieder kind is uniek en heeft een aparte aanpak nodig.

2.12.1 Nieuwe kinderen op de BSO

Wanneer een kind nieuw op de BSO komt zal er een intakegesprek plaatsvinden tussen kind/ouders en de leidinggevende BSO of de mentor van het kind. Daarnaast zullen er ook 1 of 2 wenmomenten ingepland worden. Deze wenmomenten vinden plaats voordat de daadwerkelijke opvang van start gaat en heeft als doel dat het kind went aan de groep en dat pedagogisch medewerkers het kind leren kennen. De wenmomenten zullen geen hele middag duren. Ouders brengen dan ook zelf hun kind naar de BSO. Wij halen geen wenkinderen uit school. Dat doen wij pas als de daadwerkelijke opvang begonnen is. Alhoewel wij het wennen dringend adviseren, kiezen sommige ouders er bewust voor geen gebruik te maken van deze wenmomenten.
Aandachtspunten voor de wenmomenten:

- *We accepteren dat een kind verdrietig kan zijn en tonen hiervoor begrip.*
- *We stellen in het begin weinig eisen aan het kind, zodat het kind de kans krijgt om rustig te wennen aan de omgeving, de pedagogisch medewerker en de kinderen.*
- *We geven het kind de tijd om te wennen aan de nieuwe situatie.*
- *We besteden vooral in het begin extra tijd en aandacht aan het kind.*
- *We bieden het kind een vast dagritme aan.*
- *We zorgen ervoor dat het kind zich snel thuis gaat voelen in de groep. Dit kan door bijvoorbeeld wat extra aandacht aan het kind te geven, door samen een activiteit te doen of door het kind te betrekken in het groepsproces.*

2.12.2 Kinderen die doorstromen vanuit het kinderdagverblijf

Ook wanneer een kind al op het KDV van Kokie heeft gezeten zal er een intakegesprek plaatsvinden tussen kind/ouders en de leidinggevende BSO of de mentor van het kind. De pedagogisch medewerkers van het KDV weten wat het beste aansluit bij de behoeftes van het betreffende kind omdat zij het kind al kennen. De aandachtspunten genoemd in 2.12.1 gelden natuurlijk ook voor de kinderen die doorstromen vanuit het KDV.

2.13 Regelmaat

Ondanks de grote mate van zelfstandigheid van de kinderen van de BSO, vinden wij het belangrijk dat er wel een vaste regelmaat is voor de kinderen. Daarom werken wij binnen de groep met een "dagritme". Voor de meeste kinderen is het belangrijk om te weten waar ze aan toe zijn, zodat ze zich veilig kunnen voelen. Een vast dagritme biedt het kind houvast. Zie voor de dagritme, bijlage 1: dagritme van de BSO.

2.14 Openingstijden en dagdelen binnen de BSO

Openingstijden en dagdelen
Locatie Veluweplein:
VSO: Maandag t/m vrijdag 07.00-08.30 uur
BSO: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag 15.00-18.30 uur en woensdag 12:00-18:30 uur
(in overleg ook mogelijkheid tot weekend en 24 uurs opvang)

Contracten
Er zijn verschillende contracten mogelijk voor de opvang op de BSO. Een contract kan opgesteld worden voor alleen de 40 schoolweken per jaar of voor alleen opvang gedurende de vakantieweken. Een combinatie hiervan kan natuurlijk ook. Daarnaast is het, indien er voldoende ruimte is op de groepen, mogelijk om in overleg een FLEX contract aan te gaan.
Incidenteel afnemen extra dag(deel)
Wanneer een ouder een extra dag (deel) wil afnemen, die buiten de vaste contracturen valt, dan kan deze aangevraagd worden via ons online systeem Bitcare. Het incidenteel afnemen van een extra dagdeel is mogelijk wanneer de groepsgrootte dit toelaat en het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft. Deze opvang dag vindt in principe binnen de eigen basisgroep van het kind plaats.

Structureel afnemen extra dag(deel):
Wanneer een ouder structureel een extra dagdeel wil afnemen wordt het kind in de eigen basisgroep geplaatst. Dat is pas mogelijk wanneer de groepsgrootte het toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen.

Incidenteel ruilen van een dag(deel):
Wanneer een kind afwezig is geweest door ziekte o.i.d. dan mag deze dag geruild worden naar een andere dag/ander dagdeel. Hiervoor gelden de volgende regels:

- *Een ruiling kan alleen plaatsvinden binnen een maand voor of na het te ruilen dagdeel of dag.*

- *Een ruiling is alleen mogelijk indien de groepsgrootte het toelaat en het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft.*
- *Een ruiling moet aangevraagd worden via Bitcare*

3. Vrije tijd, spelen en activiteiten

3.1 Vrije tijd

Vrije tijd wordt het gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn:

- *Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat ze daarbij leren.*
- *Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen, vooral in de vakantieperioden, ook behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten.*
- *De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; Zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden)*

Kinderen mogen op de BSO de wijze waarop ze hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een bepaald spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; Ze probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is het aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Ze willen juist iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

3.2 Spelen

Spelen algemeen Spelen en kinderen horen bij elkaar. Spel is een essentieel aspect van de ontwikkeling van het kind. Door middel van spel kan een kind zich op alle niveaus ontwikkelen. Spelenderwijs ontdekt het kind allerlei mogelijkheden met betrekking tot zichzelf, het speelgoed en zijn omgeving.

Wat vinden wij belangrijk om goed te kunnen spelen?

- *Een ontspannen sfeer tussen de pedagogisch medewerkers onderling en tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen, zodat een kind zich veilig kan voelen.*
- *Er moet tijd zijn om individueel te kunnen spelen (vrij spel) en er moet daarnaast ook tijd zijn om begeleid te spelen (bijvoorbeeld groepsactiviteiten). Daarin moet een evenwicht gevonden worden. Een kind moet in zijn eigen tempo kunnen spelen. Hij/zij moet zichzelf kunnen zijn.*
- *De ruimte moet geschikt zijn om goed en veilig te kunnen spelen.*
- *Het spelaanbod moet volledig en gevarieerd zijn. Het moet aansluiten bij de leeftijd van het kind en moet de verschillende ontwikkelingsaspecten bevorderen.*

In de vakantieweken stellen de pedagogisch medewerkers een vakantieprogramma vast aan de hand van een thema, welke op diverse manieren wordt uitgewerkt met en door de kinderen.

Buiten spelen

De BSO biedt kinderen de mogelijkheid om veel buiten te spelen. Buiten spelen is voor kinderen heel belangrijk. Het buiten spelen biedt meer vrijheid op verschillende gebieden:
Kinderen wisselen buiten gemakkelijker van activiteit en nemen initiatief tot gebruik van ander materiaal. Het gebruik van de buitenspeelruimte is minder gestructureerd en kinderen hebben meer de ruimte zich te ontplooien. Ze kunnen buiten hun energie kwijt. Ze kunnen zich uitleven en ontladen.
Het contact met andere kinderen kan vrijer zijn, de kinderen hebben volop de mogelijkheid om sociale contacten aan te gaan en zelf problemen op te lossen. (Sociale ontwikkeling).
Buiten spelen betekent ook dat kinderen in contact komen met natuurverschijnselen zoals de zon, de natuur, planten en dieren, vogels en insecten en met de wisseling van de seizoenen. Dit heeft op kinderen een uitdagende werking. Ze ontdekken steeds weer nieuwe dingen tijdens het buiten spelen.

Spelmateriaal
Door de aanwezigheid van bewegings- en zintuiglijk materiaal, van constructie- en expressiemateriaal in de BSO, komt het kind tot verschillende spelvormen. Bij de aanschaf van spelmateriaal voor de BSO letten we er op dat alle facetten van de ontwikkeling van kinderen aan bod komen en dat er rekening gehouden wordt met de behoeften van de kinderen in verschillende leeftijden.

3.3 Activiteiten

Creatieve activiteiten
Creativiteit is de aandrang en de vaardigheid om nieuwe dingen tot stand te brengen. Om creatief te zijn moet je flexibel kunnen denken en dat heeft een positieve invloed op de cognitieve ontwikkeling. Een kind kan in zijn creatieve activiteiten ook bijvoorbeeld emoties kwijt. Door kinderen de vrijheid te geven binnen de creatieve activiteiten en de mogelijkheid te bieden tot experimenteren komen kinderen tot nieuwe inzichten en een bredere kijk op de wereld om hen heen.

Wat betekent dit in de praktijk?
- *Bij het begeleiden en stimuleren van de creatieve ontwikkeling hebben pedagogisch medewerkers ook oog voor het emotionele aspect.*
- *Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de creatieve activiteiten aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind.*
- *Pedagogisch medewerkers bieden kinderen verschillende creatieve activiteiten aan:*
  - *o Beeldende expressie*
  - *o Bewegingsexpressie*
  - *o Muzikale expressie*
  - *o Verbale expressie*

Muziek, lezen en voorlezen
Er is aandacht voor muziek en lezen op de BSO. Muziek en lezen hebben een positieve invloed op de ontwikkeling van een kind ze bevorderen de onderlinge verbondenheid tussen kinderen en versterken het vertrouwen tussen kind en pedagogisch medewerker. Muziek maken, luisteren naar verhalen en kijken naar plaatjes vergroten de bewustwording van het kind. Kinderen leren hun gevoelens te

verwerken, hun denkwereld en fantasie verbreden zich. Verder is het gunstig dat de sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd.

Kinderen die bewegen en dansen op muziek ontwikkelen hun motoriek en hun gevoel voor maat en ritme. Muziek en lezen verscherpen het luister- en concentratievermogen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- *Er wordt regelmatig met de kinderen gedanst op muziek.*
- *Pedagogisch medewerkers lezen regelmatig voor aan de kinderen.*
- *De BSO heeft een lidmaatschap bij de bibliotheek.*

Computer- en televisiegebruik

Er is op locatie een (spel)computer en televisie aanwezig. De pedagogisch medewerkers gaan bewust om met het gebruik van deze media. Hierbij maken zij gebruik van de volgende uitgangspunten:

- *De TV, video en computer worden niet gebruikt als zoethoudertjes of uit gemak.*
- *De pedagogisch medewerkers bepalen op welk tijdstip de computer of TV aan mag en hoe lang er gekeken wordt.*
- *De pedagogisch medewerkers houden in hun keuze van spelletjes en films rekening met het verschil in leeftijd.*

Overige activiteiten Uitstapjes:

Pedagogisch medewerkers zetten naast de hierboven genoemde activiteiten ook andere activiteiten op touw. Af en toe worden er ook uitstapjes georganiseerd naar bijv. de bibliotheek, de speeltuin, de markt en kinderen kunnen regelmatig naar het bos. Deze activiteiten bevorderen het groepsgevoel en maken de wereld van het kind groter. Het is belangrijk dat de kinderen dingen doen die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau, dat ze genieten van het moment, dat ze plezier hebben en hun emoties kunnen delen. Ouders geven bij de aanvang van het schooljaar schriftelijk aan of zij wel/geen toestemming geven voor uitstapjes buiten de deur van Kokie.

Feestdagen:

Op de BSO wordt ook aandacht besteed aan feestdagen zoals Sinterklaas, Kerstmis en Pasen.

Verjaardagen:

Van de verjaardag van een kind maken de pedagogisch medewerkers een bijzondere gebeurtenis. Het kind wordt uitgebreid in het zonnetje gezet. De jarige mag op de stoel staan en er wordt voor hem/haar gezongen. En net als op school mag de jarige ook hier trakteren.

3.4 Kinderinspraak

Kinderinspraak vergroot de betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast vergroot het de kans dat activiteiten en het materiaal beter aan de wensen voldoen. Kinderinspraak is een uiting van respect voor de mening van kinderen. Als kinderen betrokken worden bij wijzigen en opstellen van regels dan houden ze zich er beter aan en spreken ze er elkaar op aan. Het is een stimulans voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden want ze leren onder andere onderhandelen en compromissen sluiten. Het is niet alleen goed voor kinderen. Het geeft de volwassenen namelijk ook inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Jonge kinderen kunnen hun ideeën en wensen niet altijd concreet verwoorden. De pedagogisch medewerkers letten op hun signalen.

4. De ontwikkeling van kinderen van 4 tot 13 jaar

4.1 Algemeen

En ineens gaat het allemaal heel snel. Een kind groeit uit van een kleuter tot een schoolkind en dat gaat gepaard met een hele snelle ontwikkeling op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Want er zit een heel groot verschil tussen een 4-jarig kind dat net naar de basisschool gaat en een 12-jarig kind dat de basisschool alweer verlaat.
Op de BSO van Kinderopvang Kokie kan de pedagogisch medewerker deze ontwikkeling van het kind positief beïnvloeden door ervoor te zorgen dat het kind zich thuis voelt. Vanuit deze positieve sfeer kan het kind zijn natuurlijke behoefte en nieuwsgierigheid aanwenden om zijn eigen mogelijkheden verder te ontwikkelen. Zo komt het kind tot nog meer zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Voorwaarde hiervoor is dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de volwassene beschikbaar is, als het kind deze nodig heeft. Daardoor krijgt het kind zelfvertrouwen en respect, wat kan leiden tot een optimale ontwikkeling in de verschillende ontwikkelingsgebieden.

4.2 Lichamelijke ontwikkeling

Binnen de lichamelijke ontwikkeling brengen we het volgende onderscheid aan:

- *Grove en fijne motoriek*
- *Seksuele ontwikkeling*

Motoriek
Belangrijk is de ontwikkeling van de grove motoriek. Kinderen kunnen niet lang stil zitten (moeten dat op school ook al de hele dag), en moeten daarom ook voldoende bewegingsmogelijkheden krijgen. De grove motoriek loopt altijd vooruit op de fijne motoriek. Rond het vijfde jaar gaat ook de fijne motoriek heel hard vooruit. Ze hoeven steeds minder geholpen te worden bij het spelen, eten en aankleden. Rond een jaar of 7 hebben de kinderen de meeste motorische vaardigheden wel onder de knie. De vaardigheden die ze daarna leren hebben meer te maken met een toenemende lichaamskracht en veranderende lichaamsverhoudingen dan met de ontwikkeling van de spieren.

Wanneer de puberteit intreedt (ergens tussen de 10 en 13 jaar), verandert er ineens weer heel veel in lichamelijk opzicht. Qua lengte (slungeligheid), vormen (meisjes krijgen borsten, worden ongesteld etc.), beharing etc. Kinderen kunnen hierdoor futloos en humeurig worden en weten zich vaak geen raad met hun lichaam en gevoelens.
Seksuele ontwikkeling
Onder seksualiteit kun je alle gevoelens en gedragingen verstaan die te maken hebben met je eigen lichaam en dat van een ander. Dit veroorzaakt speciale (opgewonden, prettige) gevoelens bij jezelf en bij de ander. Kinderen komen dagelijks, via de media, ervaringen thuis of op straat in aanraking met positieve en negatieve aspecten van relaties en seksualiteit. Logisch dat ze daar op een gegeven moment ook over gaan praten en er vragen over gaan stellen. Maar daar moet dan wel ruimte voor zijn en er moet geen taboe op dit onderwerp liggen.
Daarnaast vraagt ook de ontwikkeling van de eigen seksualiteit van kinderen aandacht. Een goede begeleiding en stimulering kan voorkomen dat kinderen moeite

krijgen met de eigen seksualiteitsbeleving, met hun zelfbeeld, en met hun vermogen intieme relaties met anderen aan te gaan.
Seksualiteit is voor kinderen een normaal onderdeel van het leven. Daardoor stellen ze over seksualiteit net zo gemakkelijk vragen als over een ander onderwerp dat ze op dat moment interesseert. Je ziet dat seksualiteit pas beladen voor kinderen wordt door de negatieve reacties van volwassenen. Door uit te leggen waarom iets niet mag maak je er geen taboe van.
Jonge kinderen uiten zich veel met hun lichaam en hebben een grote behoefte aan knuffelen en geknuffeld worden. Langzaam wordt het hen duidelijk dat ze een jongen of een meisje zijn, wat nieuwsgierigheid met zich meebrengt naar de lichamen van anderen. Ook blijkt in hun spel dat ze zich steeds meer gaan bezighouden met sekserollen en dat ze zich hierbij oriënteren op het rolgedrag van volwassenen (vadertje-moedertje). Langzamerhand ontwikkelen ze ook een bepaald schaamtegevoel. Daarnaast gebruiken ze graag vieze woorden en schuttingtaal. Naarmate het schoolkind ouder wordt zal hij of zij zich steeds meer gaan identificeren met de eigen sekse. Soms betekent dit ook dat ze zich gaan afzetten tegen de andere sekse. Deze voortgaande ontwikkeling brengt vaak een rijke fantasie over seks van volwassenen met zich mee. Vies, eng en stiekem zijn reuze spannend.

4.3 Emotionele ontwikkeling

Als gevolg van een toenemend ik-besef worden kinderen zich bewust van de eigen kwetsbaarheid. Door kinderen de gelegenheid te geven gevoelens en gedachten te uiten, er met elkaar over te praten, leren ze met hun eigen gevoelens en gedachten om te gaan. Kleuters zijn meestal nog te zeer op zichzelf gericht om zich in te kunnen leven in anderen. Ze gaan ervan uit dat de ander net zo denkt en voelt als zij. Voor kinderen van 4 tot ca. 6 jaar speelt fantasiespel een belangrijke rol. Hiermee kan het kind oefenen om met emoties om te gaan. Wanneer kinderen ouder worden gaan ze steeds nadrukkelijker reflecteren op zichzelf: mogelijkheden, beperkingen, kenmerken, wensen, gevoelens en eigenschappen. Aanvankelijk zijn stemmingswisselingen nog heel gewoon, maar langzamerhand worden kinderen evenwichtiger. Ze leren steeds beter rekening te houden met de ander. Soms ontstaat de neiging stoer te doen of indruk te maken, dit alles heeft te maken met het verwerven van een plaats of status binnen een groep.
Zodra de kinderen de pubertijd naderen verandert er, naast lichamelijke veranderingen, ook heel wat op het hormonale vlak. Dit zorgt vaak voor een tijdelijke emotionele instabiliteit en verminderd zelfvertrouwen. Hierdoor is extra aandacht gewenst voor het zelfbeeld en het omgaan met verschillende gevoelens.
Het is belangrijk te werken aan zelfvertrouwen. Een kind dat zelfvertrouwen heeft, is minder snel van slag en kan op een gezonde manier met zijn emoties omgaan.

4.4 Sociale ontwikkeling

Een kleuter is een heel sociaal wezen en zoekt vaak geborgenheid. Hij is nog erg afhankelijk van volwassenen en hangt vaak aan bepaalde personen. Vanaf 4 jaar begint de sociale oriëntatie. Kinderen leren luisteren naar elkaar, wachten op elkaar, vertellen over eigen ervaringen, gaan samenwerken en leren geven en nemen.
Vanaf een jaar of 6 richt een kind zich al steeds minder op zichzelf en steeds meer op anderen. Ze krijgen vriendjes, worden zelfstandiger en leren zich aan afspraken te houden. Ze ontwikkelen een positief en negatief zelfbeeld. Heel belangrijk hierbij is of hij/zij zich in de groep geaccepteerd voelt. Kinderen willen er graag bij horen en zich geborgen voelen. De groep geeft ook een bepaalde druk, die soms groot kan zijn.

Ook conflicten zijn aan de orde van de dag. Door de voortgaande sociale ontwikkeling wordt een belangrijke vooruitgang geboekt in het leren omgaan met conflicten. Deze vooruitgang is mogelijk omdat kinderen in toenemende mate in staat zijn zich te verplaatsen in de gevoelens, wensen, opvattingen en de situatie van anderen (het kind ontwikkelt empathie).
Vanaf een jaar of 9 beschikt een kind over het sociale begrip en de sociale vaardigheden die noodzakelijk zijn om zich in de maatschappij te kunnen handhaven. Naarmate het kind ouder wordt zal het steeds meer een toenemende behoefte hebben aan zelfstandigheid, privacy, een eigen mening en verantwoordelijkheid.

4.5 Cognitieve ontwikkeling

Op school leert het kind een aantal nieuwe vaardigheden zoals: lezen, spellen, schrijven en rekenen. Voordat een kind deze zaken kan leren, moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Het kind moet zich kunnen concentreren, kunnen luisteren, beschikken over een voldoende taalschat en het moet kunnen analyseren. In de eerste levensjaren wordt hiervoor al een basis gelegd. Op school leert een kind in toenemende mate zelfstandig taken uit te voeren en problemen zelf op te lossen. Omdat kinderen op school heel erg bezig zijn met het "leren", moet er juist op de BSO-ruimte zijn om te ontspannen.

4.6 Taalontwikkeling

Een kind van 4 jaar kan bijna altijd al verstaanbaar spreken. Woorden worden steeds beter uitgesproken en zinnen worden steeds ingewikkelder. In deze leeftijdsfase gaat het kind ook besef krijgen dat het door de taal achter bepaalde dingen kan komen door veel te vragen. Kinderen beginnen vaak met het schrijven van hun naam, maar deze ontwikkeling verloopt heel snel. Aan het eind van groep 3 kunnen kinderen vaak al behoorlijk lezen en ook al veel schrijven.

4.7 Overige aspecten m.b.t. de ontwikkeling

Persoonlijkheidsontwikkeling

Kinderen van 4 jaar zijn nog steeds bezig met de ontwikkeling van de psychische onafhankelijkheid. Het kind begint te beseffen wat wel en wat niet mag. Het innerlijk geweten begint vorm te krijgen, het komt in de plaats van het geweten van de ouders. Hierbij is het belangrijk dat het kind begeleiding krijgt; er moeten duidelijke grenzen zijn.
Een kind van 4 weet ondertussen tot welke geslacht hij behoort en ontwikkelt het vermogen om buiten het eigen ik te treden, om zich in een ander in te leven. Kinderen vanaf 6 jaar richten zich steeds meer op de buitenwereld. Ze leven in de realiteit en beseffen dat er een verschil is tussen wat je denkt en wat je voelt. Ze realiseren zich steeds meer dat een ander kind of een volwassene andere gevoelens heeft, andere gedachten, andere ervaringen en andere mogelijkheden. Een kind gaat zich vergelijken met een ander en zijn eigen persoonlijkheid tekent zich daarbij steeds duidelijker af. Zelfkennis komt tot stand door het beeld dat anderen hem voorhouden, maar dromen en fantasieën dragen ook bij aan het zelfbeeld. De reacties uit de omgeving hebben invloed op dit proces. Het is belangrijk om dingen die een kind goed kan te benadrukken, hiermee versterk je zijn persoonlijkheid. Kinderen met een andere culturele achtergrond moeten respect voelen voor hun eigen cultuur. Vanaf een jaar of 9 is het geweten een deel van de persoonlijkheid geworden en een kind houdt zich aan de gangbare normen en waarden.

Eigenwaarde
Belangrijk in deze fase is het gevoel van eigenwaarde. Elk kind vindt het leuk om complimenten te krijgen, erbij te horen en anderen te helpen. Hij wil laten weten wat hij waard is. Er ontstaat langzamerhand verantwoordelijkheidsbesef. Een kind leert stap voor stap zijn verantwoordelijkheid te dragen.

4.8 Het volgen van de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers proberen een goed beeld te krijgen van de kinderen door hen te observeren, regelmatig en op verschillende momenten. Hierbij komen de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod. Dagelijks wordt er een goede overdracht met ouders gedaan, waarin dit soort zaken ook aan bod kunnen komen.

Opvallend gedrag
Wanneer er iets opvalt aan een kind dan wordt dit in eerste instantie door de pedagogisch medewerkers (in de meeste gevallen de mentor) met ouders besproken, zo kunnen we nagaan of er niet iets anders met het kind aan de hand is. Daarnaast wordt het kind ook besproken in het teamoverleg, tijdens de kindbesprekingen. Pedagogisch medewerkers kunnen daarnaast ook de hulp inroepen van de pedagogisch coach. In bijlage 2 in dit pedagogisch beleid staat de procedure en de bijbehorende stappenplannen beschreven.

Als de ouders zelf vragen of twijfels hebben over de ontwikkeling van hun kind kunnen ze dit ook bespreken met de pedagogisch medewerkers en zo nodig kan er hulp ingeschakeld worden. Ouders mogen ten alle tijden een gesprek aanvragen met de mentor van het kind. Het initiatief hiervoor ligt bij de ouders.

5. Normen en waarden, omgaan met gedrag

5.1 Normen en waarden

Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan: ze beïnvloeden ons doen en laten, ons zelfbeeld en zelfvertrouwen, onze relaties met anderen. Iedere mens handelt vanuit normen en waarden. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen.
Kinderen vormen hun normen en waarden in de omgang met en naar voorbeeld van volwassenen. Het is niet verwonderlijk dat normen en waarden waarmee kinderen worden geconfronteerd, nogal eens in strijd zijn met elkaar: wat thuis mag, mag niet altijd op school of op de kinderopvang. Kinderen kunnen daardoor wel eens verward raken. Daarom is het van belang dat wij kinderen leren omgaan met waarden en normen. Zowel met waarden en normen van thuis als die van de kinderopvang en de eventuele verschillen daartussen. Door kinderen te helpen waarden en normen te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding.
Binnen Kinderopvang Kokie werken de pedagogisch medewerkers vanuit algemeen geldende normen en waarden. Hun pedagogisch handelen zal beïnvloed worden door hun persoonlijke ontwikkeling. Het is belangrijk dat ze zich daarvan bewust zijn.
De basis van de manier waarop wij met kinderen omgaan is:
Respect voor elkaar en de omgeving.

5.2 Omgaan met gedrag

Binnen Kinderopvang Kokie gaan we ervan uit dat een positieve benadering positief gedrag in de hand werkt. Positieve aandacht is dan ook een heel belangrijk aspect in de omgang met de kinderen. Kinderen horen niet alleen respons te krijgen als ze iets fout doen, maar meer nog als ze iets goed doen.
Kinderen tasten regelmatig hun grenzen af. Dit is van groot belang voor hun totale ontwikkeling. Soms echter kan dit leiden tot gedrag dat storend of misschien zelfs gevaarlijk is voor henzelf of voor anderen. Wanneer kinderen na een waarschuwing van de pedagogisch medewerker doorgaan met het ongewenste gedrag is het soms noodzakelijk om grenzen te stellen, bijvoorbeeld door een kind even buiten de groep (maar nooit buiten de ruimte) te plaatsen.
Pedagogisch medewerkers laten hierbij duidelijk blijken dat zij alleen het gedrag van het kind afkeuren en niet het kind zelf.

6. Rechten van de ouders

6.1 Respect en privacy

Om de opvoedingssituatie thuis en/of binnen de opvanglocatie zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen, is het nodig dat de leidsters op de hoogte zijn van de privé situatie. Er wordt dan ook zorgvuldig omgegaan met deze informatie.

6.2 Rechten ouders

- *Recht op informatie: Kinderopvang Kokie informeert de ouders over het beleid, procedure en de werkwijze van de opvang. Ook worden ouders op de hoogte gehouden van hun rechten en plichten en van bijzondere regelingen, zoals de klachtenprocedure en belastingvoorschriften betreffende kinderopvang.*
- *Recht op klachtenbehandeling: Kinderopvang Kokie heeft een klachtenprocedure die geldt voor alle aspecten van de organisatie en dienstverlening. Ouders kunnen bij klachten over de opvang contact opnemen met Kinderopvang Kokie. Meer hierover zie hoofdstuk 8 van dit plan.*
- *Recht op privacy: Persoonlijke gegevens van ouders worden vertrouwelijk behandeld.*
- *Recht op deelname oudercommissie: Zie verderop in dit plan hoe u zich kandidaat kunt stellen.*

7. Oudercommissie

De oudercommissie voor de BSO- en dagopvang bestaat uit drie leden. De oudercommissie is te bereiken via oudercommissie@kokie.nl.

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van de kinderdagopvang of buitenschoolse opvang. Zij vertegenwoordigen alle ouders van de kinderen die op de betreffende locatie worden opgevangen. Het doel van een oudercommissie is om in samenwerking met de organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en verbeteren. Tevens kan de oudercommissie een rol spelen in de communicatie met ouders. Dankzij het medezeggenschaprecht (adviesrecht) van de oudercommissie dat is vastgelegd in de Wet kinderopvang, heeft de oudercommissie inspraak en dus invloed op diverse aspecten van de opvang. Een oudercommissie adviseert de opvangorganisatie gevraagd en ongevraagd over de adviesonderwerpen die in de Wet kinderopvang zijn vastgelegd. Tijdens vergaderingen worden adviesaanvragen van de opvangorganisatie behandeld en worden adviezen geformuleerd. Daarnaast onderhoudt de oudercommissie contact met de ouders, de organisatie en de GGD. U kunt hierover meer informatie vinden in ons pedagogisch beleidsplan.

8. Klachten

8.1 Klacht indienen

Kinderopvang Kokie doet uiteraard haar uiterste best om de opvang zo goed mogelijk te laten verlopen. Toch kan het gebeuren dat er een verschil van mening ontstaat tussen ouders en kinderopvang Kokie, een personeelslid en kinderopvang Kokie en ouders en een personeelslid over de opvang van de kinderen. In deze klachtenprocedure leest u hoe u een klacht kunt indienen.

Wanneer een klacht indienen?

Indien u een klacht heeft kunt u als ouder terecht bij het hoofd van kinderopvang Kokie óf bij de onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang en peuterspeelzalen. Meer informatie is te vinden op hun site www.degeschillencommissie.nl. Onze voorkeur gaat er naar uit om eerst samen te kijken of we een gepaste oplossing voor uw klacht kunnen vinden. Het is vaak het beste om de klacht eerst te bespreken met degene tegen wie de klacht zich richt. Misschien kunt u in een gesprek tot een oplossing komen. Als u het moeilijk vindt om een gesprek aan te gaan kunt u altijd de hulp inroepen van een vertrouwenspersoon, bijvoorbeeld een andere ouder, een vriend(in) of familielid.

Hoe kunt u een klacht indienen via kinderopvang Kokie?

U kunt uw klacht, binnen 14 dagen na constatering, schriftelijk en deugdelijk gemotiveerd indienen bij kinderopvang Kokie, Veluweplein 1, 2571 GA in Den Haag. Deze brief kan niet anoniem gestuurd worden, aangezien er dan niet tot behandeling van de klacht over kan worden gegaan.

Vermeldt u in ieder geval:

- *Uw naam, adres, woonplaats;*
- *Periode waarop de betaling betrekking heeft;*
- *Bedrag waarop de klacht betrekking heeft;*
- *Omschrijving van de klacht.*

Waarover kunt u een klacht indienen?

Klachten over uw vastgelegde persoonlijke gegevens

Op het vastleggen van persoonsgegevens is de Wet op de Bescherming van Persoonsgegevens (WBP) van toepassing. Klachten kunnen worden gestuurd naar info@kokie-kdv.nl. Klachten kunnen ook schriftelijk worden gericht aan: Kinderopvang Kokie. U ontvangt binnen 5 werkdagen een bevestiging van uw klacht.

Klachten over de functionaliteit van kinderopvang Kokie
Indien u klachten heeft over de werking en/of de kwaliteit van de site, meldt u dit via info@kokie- kdv-nl. Klachten kunnen ook schriftelijk worden gericht aan: kinderopvang Kokie. U ontvangt binnen 5 werkdagen een bevestiging van uw klacht.

Klachten over onze leidster(s) van de kinderen
Ouders die klachten hebben over de leidsters kunnen dit melden via info@kokie-kdv.nl of schriftelijk t.a.v. Kinderopvang Kokie. U ontvangt binnen 5 werkdagen een bevestiging van uw klacht.

Klachten over personen dienen zorgvuldig te worden opgesteld. In geval van een strafbaar feit, zoals geweld, seksuele intimidatie of seksueel misbruik wordt te allen tijde melding gedaan bij de politie en/of vertrouwenspersoon van de onderwijsinspectie (zoals omschreven in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling). Na een gegronde klacht over een leidster wordt desbetreffende leidster ontdaan van haar functie bij kinderopvang Kokie, waarvan melding wordt gemaakt aan betrokkene. Na een nader onderzoek kan de blokkering eventueel weer ongedaan worden gemaakt.

Afhandeling van uw klacht
Wanneer u als ouder een klacht heeft ingediend bij kinderopvang Kokie en de houder heeft u een bevestiging van ontvangst gestuurd, gebeurt er het volgende:
- *Uw klacht wordt zorgvuldig onderzocht;*
- *U wordt zoveel mogelijk op de hoogte gehouden van de voortgang van de behandeling;*
- *De klacht wordt, rekening houdend met de aard ervan, zo spoedig mogelijk afgehandeld;*
- *De klacht wordt, uiterlijk zes weken na indiening bij de houder, afgehandeld;*
- *U krijgt schriftelijk en gemotiveerd een oordeel over uw klacht;*
- *In dit oordeel wordt een concrete termijn aangegeven waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.*

Klachten over de ouders
Leidsters die van mening zijn dat zich onrechtvaardigheden hebben voorgedaan tijdens de kinderopvang hebben de mogelijkheid hiervan melding te maken. Dit kunnen opmerkingen/klachten zijn op het terrein van: onacceptabele omstandigheden, gevaarlijke situaties, financiële problemen, seksuele intimidatie, etc.
Deze klacht kan gestuurd worden naar info@kokie-kdv.nl of het kan ook schriftelijk t.a.v. kinderopvang Kokie. U ontvangt binnen 5 werkdagen een bevestiging van uw klacht. Na een klacht over een ouder wordt de desbetreffende persoon niet meer toegelaten in de opvang. Na een nader onderzoek kan dit weer ongedaan worden gemaakt.

Klachten over administratieve afhandeling van een incasso of betalingsafrekening
Afhankelijk van de gekozen betalingswijze kunnen er zich fouten voordoen in de administratieve en/of financiële afhandeling. Dergelijke klachten meldt u via info@kokie-kdv.nl of schriftelijk t.a.v. kinderopvang Kokie, Veluweplein 1, 2571 GA, in Den Haag.

U ontvangt binnen vijf werkdagen een bevestiging van uw klacht.
Klachten over de afhandeling van klachten

Ondanks onze procedures die gericht zijn op een adequate afhandeling van klachten kan het ook bij kinderopvang Kokie voorkomen dat u niet tevreden bent over de afhandeling. Dit kan betrekking hebben op snelheid, uitspraak, vervolgacties, etc. In alle gevallen waar u van mening bent dat een klacht niet juist of snel genoeg is afgehandeld kan dit worden gemeld via info@kokie-kdv.nl of schriftelijk t.a.v. Kinderopvang Kokie. U ontvangt binnen 5 werkdagen een bevestiging van uw klacht. Alle klachten die betrekking hebben op de normale gebruikelijke wijze waarop kinderopvang Kokie binnengekomen klachten behandelt en afhandelt, worden door het management/directie behandeld. Deze melding dient te voorzien in de volgende gegevens:

– *categorie van de eerdere klachtmelding;*
– *overzicht van data waarop aandacht voor de klacht is gevraagd;*
– *eventuele reacties van u en kinderopvang Kokie;*
– *waarom u niet tevreden bent over de afhandeling.*

Wat gebeurt er met uw klacht?
Zodra kinderopvang Kokie uw mail/brief heeft ontvangen, krijgt u binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging. Ook degene over wie u een klacht heeft, krijgt een bevestiging en een kopie van uw brief. Als er vragen zijn over uw klacht, dan zal kinderopvang Kokie contact met u opnemen.

Uw klacht wordt te allen tijde vertrouwelijk behandeld
Kinderopvang Kokie neemt contact met u op om te bespreken hoe uw klacht verder zal worden behandeld. Het is mogelijk dat kinderopvang Kokie u zal voorstellen om, op basis van vrijwilligheid, een bemiddelingsgesprek te houden met degene tegen wie u een klacht heeft. Een dergelijk bemiddelingsgesprek is een gelijkwaardig gesprek tussen u en degene tegen wie uw klacht zich richt, onder leiding van een medewerker van kinderopvang Kokie. Deze zorgt ervoor dat het gesprek goed verloopt en dat beide partijen hun mening voldoende naar voren kunnen brengen. U hebt het recht om een vertrouwenspersoon mee te nemen naar het gesprek. Aan het eind van het bemiddelingsgesprek wordt een kort verslag gemaakt. Dit verslag wordt ondertekend door alle aanwezigen. U bent niet verplicht om met een voorstel tot een bemiddelingsgesprek akkoord te gaan.

8.2 De Geschillencommissie

Mochten de ouders en kinderopvang Kokie er samen niet uit komen, dan biedt De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen mogelijk uitkomst. Hieronder vindt u de te volgen procedure.

1. *De ouder/oudercommissie dient de klacht eerst bij de ondernemer in te dienen.*
2. *Leidt de klacht niet tot een oplossing dan moet het geschil binnen 12 maanden na de datum waarop de ouder/oudercommissie de klacht bij de ondernemer indiende, schriftelijk of in een andere door de Commissie te bepalen vorm bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (hierna: Geschillencommissie) aanhangig worden gemaakt.*
3. *Geschillen kunnen zowel door de ouder/oudercommissie als door de ondernemer aanhangig worden gemaakt bij de Geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl).*
4. *Wanneer de ouder/oudercommissie een geschil aanhangig maakt bij de Geschillencommissie, is de ondernemer aan deze keuze gebonden. Indien de ondernemer een geschil aanhangig wil maken, moet hij de ouder/oudercommissie schriftelijk of in een andere passende vorm vragen zich binnen vijf weken uit te spreken of hij daarmee akkoord gaat. De ondernemer dient daarbij aan te kondigen dat hij zich na het verstrijken van voornoemde termijn vrij zal achten het geschil bij de gewone rechter aanhangig te maken.*
5. *De Geschillencommissie doet uitspraak met inachtneming van de bepalingen van het voor haar geldende reglement. Het reglement van de Geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl en*

wordt desgevraagd toegezonden. De beslissingen van de Geschillencommissie geschieden bij wege van bindend advies. Voor de behandeling van een geschil door de Geschillencommissie is een vergoeding verschuldigd.

6. *Uitsluitend de hierboven genoemde Geschillencommissie dan wel de gewone rechter is bevoegd van geschillen kennis te nemen.*

9. Veiligheid en gezondheid

9.1 Brandactieplan en ontruimingsplan

Kinderopvang Kokie heeft een brandactieplan en ontruimingsplan. Deze hangt zichtbaar op de groep. Het plan is bekend bij degenen die op de locatie werkzaam zijn. Er vindt minimaal eenmaal per jaar een ontruimingsoefening met de brandweer plaats en op basis daarvan een evaluatie en – indien nodig bijstelling van het brandactieplan.

9.2 Bedrijfshulpverlening

Binnen het kinderdagverblijf streven we ernaar dat minimaal 1 leidster aanwezig die in het bezit is van een diploma Bedrijfshulpverlening (BHV-er). De BHV-er heeft de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er gediplomeerde hulp aanwezig is.

9.3 EHBO

Alle leidsters binnen Kinderopvang Kokie beschikken over een diploma kinder-EHBO. Zij weten bij ongelukken of onwel raken van kinderen hoe zij moeten

handelen, eventueel totdat er professionele hulp aanwezig is. Via een jaarlijkse herhalingscursus worden kennis en vaardigheden steeds opgefrist.

9.4 Veiligheid en gezondheid

Kinderopvang Kokie waarborgt de veiligheid en gezondheid op een verantwoorde en verplicht gestelde manier. Jaarlijks vinden risico-inventarisaties plaats onder verantwoordelijkheid van de directie. Voor beide aspecten zowel veiligheid als gezondheid worden protocollen gehanteerd. Hierin staan de werkwijzen uitgebreid beschreven. Jaarlijks vindt er een GGD- controle plaats waarin deze zaken een belangrijke plaats innemen. De inspectierapporten zijn opvraagbaar maar ook via een link op onze site te bekijken.
In het gezondheidsbeleid hebben wij vastgelegd welke afspraken er zijn gemaakt om de gezondheidsrisico's binnen het kinderopvang Kokie zoveel mogelijk te beperken. Onderwerpen zoals persoonlijke hygiëne, voedselveiligheid, schoonmaak, buitenspelen en ziekte bij kinderen komen daarbij aan bod. We leggen ook uit welke maatregelen er worden genomen om de opvang een veilig omgeving te maken. Onderwerpen zoals veilig slapen, buitenspelen, binnen spelen en veilig eten komen daarbij aan bod.

9.5 Meldcode Kindermishandeling

De leidsters hebben niet enkel en alleen de taak uw kind op te voeden. Zij hebben ook de taak om eventuele problemen te signaleren en de ouders hierover te informeren. Signalering van kindermishandeling bij kinderen is uiterst lastig. Zorgvuldigheid hierin is uiteraard een vereiste. Als er ernstige aanwijzingen zijn dat een kind mishandeld of verwaarloosd wordt, worden deze vermoedens met het team besproken. Indien de vermoedens concreet zijn, wordt er vanuit de signaleringsfunctie de meldcode in gezet. In geval van een vermoeden geeft de Wet op de Jeugdzorg onze organisatie een meldrecht. Voor deze melding bij het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (Veilig Thuis) is geen toestemming van ouders nodig.

10. Tot slot

Alle bij kinderopvang Kokie werkzame leidsters onderschrijven het voorgaande beleidsplan. Dit beleidsplan vormt de basis voor een vertrouwde opvang van uw kind(eren).

Kinderopvang Kokie vindt het belangrijk dat ouders tevreden zijn over het beleid van de organisatie. Betrokkenheid van ouders bij alles wat met hun kinderen te maken heeft staat bij ons hoog in het vaandel. Bijvoorbeeld via de oudercommissie kunnen de ouders meedenken over het beleid van Kinderopvang Kokie, daarnaast wordt het zeer gewaardeerd als ouders open staan voor de evaluaties. Hierdoor is het mogelijk om onze diensten verder te kunnen blijven ontwikkelen en te verbeteren.

Hartelijk dank hiervoor!

Bijlage 1:

Dagritme van de VSO

Tijd	Activiteit
07:30 – 07:45	Binnenkomst, begroeting en vrij spel
07:45 – 08:00	Ontbijt / rustig eet- en drinkmoment
08:00 – 08:15	Vrij spel, lezen, tekenen of rustige activiteit
08:15 – 08:20	Samen opruimen, toiletbezoek en jassen aantrekken

Tijd	Activiteit
08:20 – 08:30	Vertrek naar school / kinderen worden naar school gebracht
Vanaf 08:30	Overdracht en afronding

Dagritme van de BSO

Tijd	Activiteit
15:00 – 16:00	Ophalen van school / ontvangst kinderen
16:00 – 16:30	Fruit, drinken en gezamenlijk moment
16:30 – 17:00	Vrij spel en ontspanning
17:00 – 18:00	Geplande activiteit: sport, creatief, muziek, koken, techniek etc.
18:00 – 18:15	Buiten spelen / vrij spel
18:15 – 18:30	Rustige activiteiten en kinderen worden opgehaald
18:30	Sluiting

Dagritme van Vakantieopvang

Tijd	Activiteit
07:30 – 08:30	Inloop en vrij spel
08:30 – 09:00	Ontbijt / rustig eetmoment
09:00 – 09:15	Dagopening en uitleg programma
09:15 – 10:30	Thema-activiteit
10:30 – 11:00	Fruit en drinken
11:00 – 12:00	Buiten spelen / sport & bewegen
12:00 – 12:30	Lunch
12:30 – 13:00	Rustmoment / lezen / rustig spel
13:00 – 14:30	Grote activiteit / uitstapje / workshops
14:30 – 15:00	Tussendoortje en drinken
15:00 – 16:00	Keuzeactiviteiten
16:00 – 17:00	Buiten spelen / vrij spel
17:00 – 18:30	Rustig spel, opruimen en ophalen

Bijlage 2: Procedure rond “opvallend gedrag”

Elk kind is wel eens lastig, erg stil of anders dan anders. Dat op zich is heel normaal. Een kind is een "opvallend" kind als het overwegend lastig, moeilijk, tegendraads, stil, teruggetrokken of sociaal angstig is.
Een opvallend kind functioneert niet gezond ten aanzien van de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen en/of zichzelf.
Een opvallend kind roept steeds de twijfel op, of het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang wel de juiste plaats voor hem/haar is.

Een opvallend kind reageert, interacteert, ontwikkelt zich of functioneert niet, zoals redelijkerwijs verwacht mag worden van kinderen in de betreffende leeftijdsfase, na een zekere mate van gewenning binnen het kinderdagverblijf /buitenschoolse opvang of een bepaalde (nieuwe) groep.

Bij een duidelijk signaal van of vermoeden dat een kind, dat binnen Kinderopvang Kokie verblijft, opvallend gedrag vertoont wordt het stappenplan op de volgende pagina gevolgd:

Stappenplan n.a.v. opvallend gedrag door PM

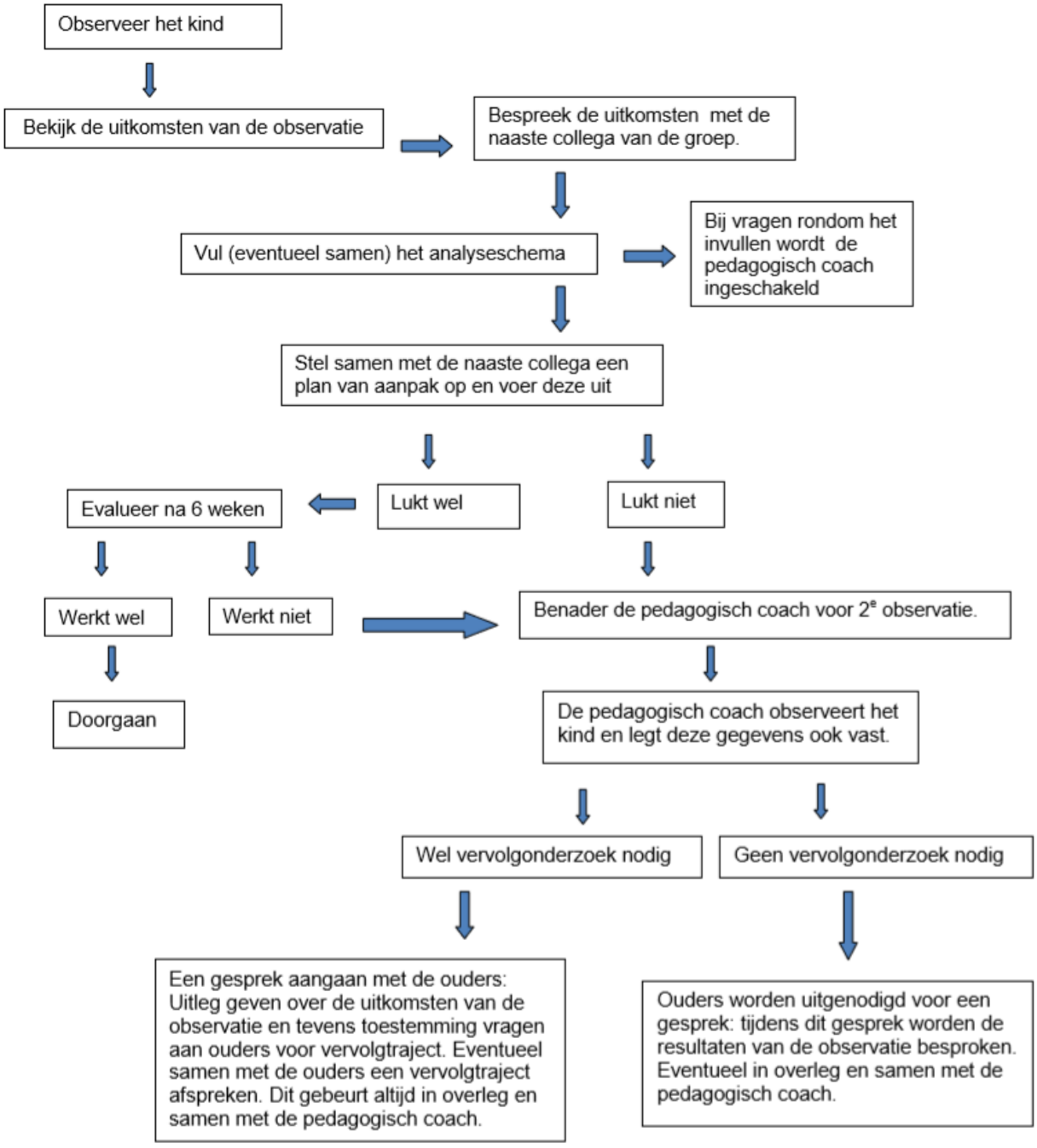

Stappenplan n.a.v. opvallend gedrag door pedagogisch coach

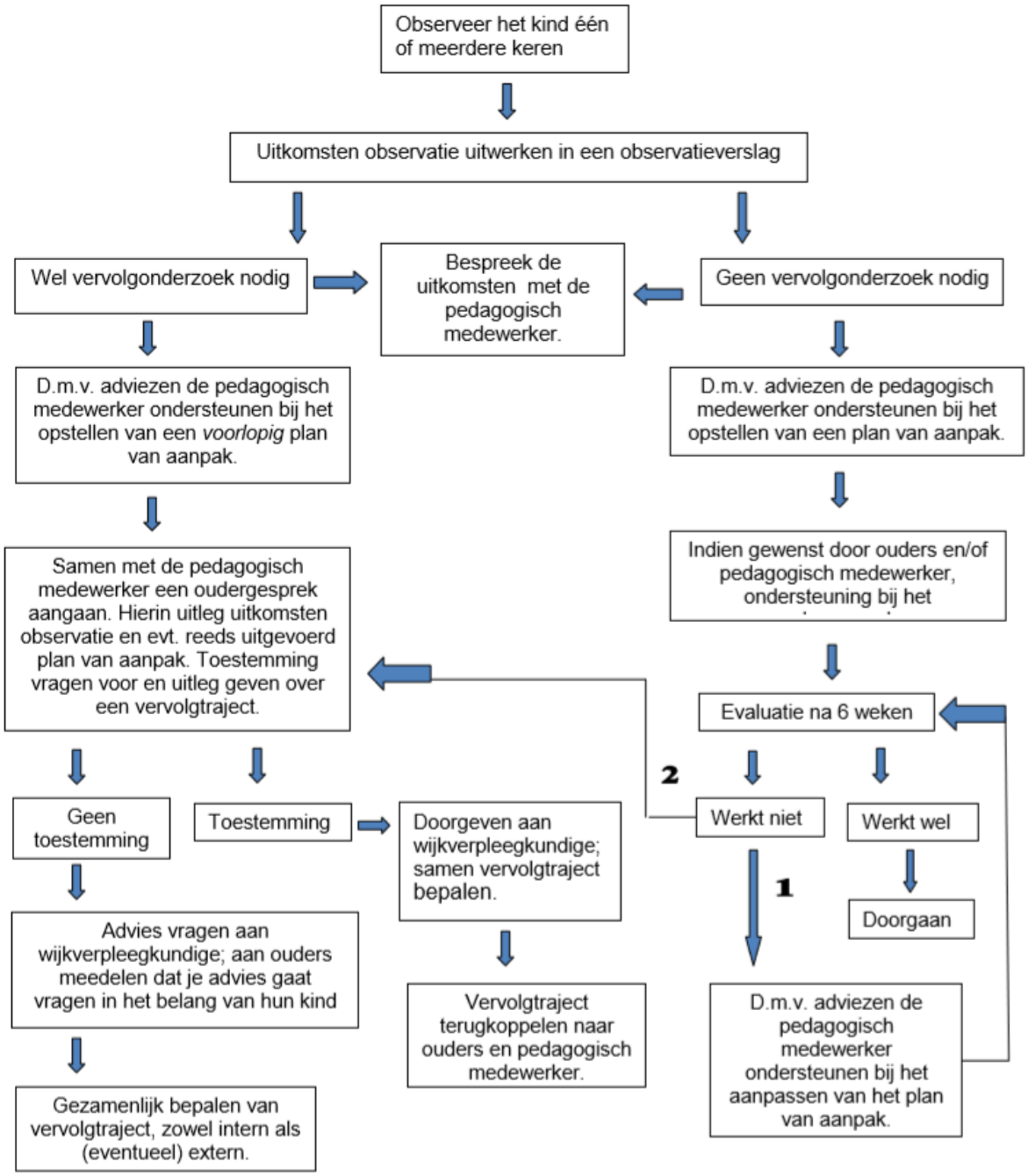

Bijlage 3: Actualiseren Pedagog

isch Beleidsplan

Het Pedagogisch Beleidsplan is een levend document. Dat betekent dat het beleid nooit af is en bij veranderingen binnen het kinderverblijf, constateringen of bij incidenten wordt aangepast. Het beleid is een vast agendapunt binnen de teamvergaderingen. Hieronder geven we aan wanneer het beleid voor het laatst is geactualiseerd en wat de reden was voor de aanpassing.

Datum aangepast:
Reden aanpassing:

Datum aangepast:
Reden aanpassing:

Datum aangepast:
Reden aanpassing:

Datum aangepast:
Reden aanpassing: